

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos LIV. — Izdan in razposlan dné 23. septembra 1892.

(Obsega števil. 159.—165.)

159.

Dopustilnica z dné 29. julija 1892. l.

za lokalno železnico z električnim obratflom iz
Badna v Vöslau.

Mi Frančišek Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski,

apostoljski kralj ogerski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, salcburški, štajérski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenje-sleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je inženér Frančišek Fischer na Dunaji zaprosil, da bi se mu dalo dopustilo, zgraditi lokalno železnico z električnim obratflom iz Badna v Vöslau ter po nji vršiti obrat, vzvidelo se Nam je, z ozirom na občo korist tega podjetja, imenovanemu

koncesionarju to dopustilo na podstavi zakonov z dné 17. junija 1887. l. (Drž. zak. št. 81.) in z dné 28. decembra 1890. l. (Drž. zak. št. 229.), in pa z misloma uporabljajoč določila zakona o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.), podeliti takéle:

§. 1.

Koncesionarju dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokalno železnico z električnim obratflom, katero bo z ozko raztečino napraviti iz Badna v stiku z obstoječo konjsko železnično progo in eventualno s privzetjem in ustrezno presnovo poslednje za električno obratilo preko Soosa in Goldecka do kopeli v Vöslauu z eventualno dopolnilno progo na kolodvor privilegovane južne železnične družbe v Vöslauu.

§. 2.

Železnici, ki je predmet te dopustilnice, dodeljujejo se nasledne ugodnosti:

- a) Oprostitev od kolkov in pristojbin za vse pogodbe, ki jih podjetje sklène, za vse vloge, ki jih vpodá, in za listine, ki jih naredí; nadalje za vse knjižne vpise na podstavi teh pogodeb in listin, in napósled za druge uradne posle

in uradne izdatke v namene, povedane tu doli, namreč:

1. v to, da se nabavi glavnica in zagotovi glavnično obrestovanje in pa obrat do časa, ko se začne ta obrat;

2. v pridobitev zemljišč, v gradnjo in opravo železnice do konca prvega obratnega leta.

Te ugodnosti se ne uporabljajo na razprave sodnega postopanja v spornih stvaréh.

- b) Oprostitev od kolkov in pristojbin za izdajo delnic in prednostnih zadolžnic, namenjenih v nabavo glavnicé za prvo napravo in dopustilu ustrezno opremo, sè začasnici vred, in takó tudi od presnemščine, kar se je nabere o nakupu zemljišč na konci prvega obratnega leta (lit. a, št. 2.), razen pristojbin, ki jih je o tem povodu opraviti, in katere po obstoječih zakonih pristojé občinam ali drugim samoupravnim združbam;
- c) oprostitev od pristojbin in odredbin, dolžnih za podeljeno dopustilo in za izdajo te dopustilnice;
- d) oprostitev od dobitkarine in dohodarine, od plačevanja kolkovnin za kupone, in tako tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se vtegnil uvesti z bodočimi zakoni, na dobo petindvajsetih let, računè od današnjega dné.

§. 3.

Koncesionar je dolžan, gradnjo v §. 1. imenovane železnice začeti precej in dokončati jo najdalje v poldrugem letu, računè od današnjega dné. Dodelano železnico je takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po nji vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler traja dopustilo, vsaj od 1. maja do 30. septembra vsakega leta.

Da se bo držal gorenjega rokú za gradnjo, dolžen je koncesionar dati na zahtevo državne uprave zagotovilo, položivši kavicjo 5000 gl. v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta položnina zapala.

§. 4.

Da izdela dopuščeno železnico, dodeljuje se koncesionarju pravica razlastitve po določilih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesionarju dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državna uprava spoznala, da je njih naprava v javnem interesu.

Kolikor bi se v napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, naj koncesionar dobi privoljenje tistih, ki so dolžni té ceste vzdržavati, oziroma tistih oblastev in organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico, dajati privolitev v porabo ceste.

§. 5.

Koncesionarju se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih bo postavilo trgovinsko ministerstvo, pa tudi tega, kar velevajo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dné 14. septembra 1854. l. (Drž. zak. št. 238.) in železnični obratni red z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.), kolikor se bodo dotična določila z ozirom na izbrani sestav naprave in obrata zdéla po mnenji trgovinskega ministerstva uporabna na dopuščeno lokalno železnico, in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

§. 6.

Koncesionarju se priznava pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih ta postavi, naredi posebno delniško družbo, katera naj stopi v vse pravice in zaveznosti koncesionarja.

Izdaja prednostnih zadolžnic je izključena.

Nasproti pak se koncesionarju priznava pravica, da izda prednostnih delnic, ki gledé obrestovanja in razdolžitve imajo prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, kakor ga ustanóvi državna uprava.

Dividenda, ki pristoji prednostnim delnicam, preden nastane osnovnim delnicam pravica do dividende, pri čemer pa ne bodi nobenega doplačila iz doneskov poznejših lét, ne sme se odmerjati z več kakor štirimi odstotki.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnicé potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo

železnice in za dobavo vozil res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarne obresti, ki so bile med grajenjem res izplačane, in kar je bilo res kurzne izgube pri dobavi glavnice.

Ako bi po izteku prvega obratnega leta bilo treba še drugih novih staveb, ali bi bilo treba pomnožiti obratne oprave, sméjo se dotični stroški prišteti napravni glavnici, če je državna uprava privolila v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja koncesija, po razdolžnem črteži, ki ga odobri državna uprava.

Družbina pravila in pa obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po nižanih tarifnih cenah.

Za uporablanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se je v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določilih, katera vsak čas veljajo pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se uporabljajo tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce, in to ne samo o potovanji na račun državne blagajnice, ampak tudi o služabnem potovanji na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom, nadalje za vojaško stražno krdelo civilnih sodišč dunajskih, za žandarstvo, in pa za vojaški osnovano finančno in varnostno stražo.

Koncesionar se zavezuje, da bo pristopil k dogovoru, med avstrijskimi železničnimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov, zastran vzajemnega pripomaganja z vozili za večje vojaške prenose, nadalje k vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske, in pa k dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dné junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je ležéče prevažati na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah, in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za koncesionarja moč in veljavo z dném, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se bodo

izdali po tem času, ki se pa ne bodo objavili po Državnem zakoniku, zadobé za koncesionarja veljavo in moč, kadar se mu bodo uradoma priznanili.

Te dolžnosti ima koncesionar samo v toliko, kolikor se njih izpolnjevanje zdí izvršljivo z ozirom na drugotnost te železnice in na olajšila, vsled tega dodeljena gledé naprave, opreme in vrste obrata.

Koncesionar je dolžan, pri oddaji služeb ozirati se v zmyslu zakona z dné 19. aprila 1872 l. (Drž. zak. št. 60.) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojnega pomorstva in deželne brambe.

§. 8.

Koncesionar je dolžan, v slučaju mobilizacije in vojske vsak čas brez zahtévka odškodnine ustaviti obrat v toliko in tako dolgo časa, kolikor bi vojaško oblastvo spoznalo, da je potrebno za premikanje krdel ali druge vojaške operacije po kaki javni cesti, ki jo rabi železnica.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vréd v §. 9. lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računeč od današnjega dné, ter mine po tem roku.

Državna uprava smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se po krivdi koncesionarja ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se prestop roku ne mogel opravičiti v zmyslu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Koncesionar nima pravice, tretjim osebam prepustiti obrat po dopuščeni železnici, ako mu tega državna uprava izrečno ne dovoli.

Državni upravi je pridržana pravica, da smé po dopuščeni železnici sosebnó tedaj, kadar bi ta zadobila neposredno zvezo s kako železnico, ki jo morda tedaj obratuje država, obrat na se vzeti ter voditi na račun koncesionarja ves ostali čas, dokler bo še trajalo dopustilo.

V tem slučaju mora koncesijonar državni upravi povrniti stroške, ki ji zares nastanejo iz obratovanja in katere bo eventualno ustanoviti poprek.

Kako naj se sicer vodi ta obrat, vravnati bo s posebno obratno pogodbo, ki se sklene med državno upravo in koncesijonarjem.

§. 11.

Koncesijonar ima dolžnost, državni upravi na njeno zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se bodo še le napravile in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državna uprava pravico, prosto ustanavlja tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne vozove po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih. Ta soporaba naj se vendar vrši samó toliko, da se ž njo ne moti lastni pravilni obrat soporabljene železnice.

Odškodnina, katero bo opravljati, ustanovi se po določilih, razglašanih v prilogi C k dopustilnici z dné 1. januarja 1886. l. za cesarja Ferdinanda severno železnico v Drž. zak. iz leta 1886. na strani 63.

§. 12.

Državna uprava si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti z naslednimi določili:

1. Da se ustanovi odkupščina, seštejejo se letni čisti donosi, kar jih je podjetje imelo v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti donosi najslabejših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donos ostalih petih let.

2. Ko bi se pak železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po določilih odstavka 1. najdeni poprečni srednji čisti donos ne dosegel vsaj letnega zneska, enakega tisti letnini, ki je potrebna za petodstotno obrestovanje in za razdolžitev po državni upravi odobrene resnične napravne glavnice v času, dokler traja dopustilo, tedaj se vzame ta prej v misel vzeti letni znesek kot čisti donos v podstavo za odmero odkupščine.

3. Odškodnina, ki jo bode dati, bodi v tem, da se koncesijonarju izplačuje poprečni donos v zmyslu odstavka 1., oziroma kadar nastopi kateri

v odstavku 2. omenjenih slučajev, da se izplačuje tamkaj navedena letnina za napravno glavnico polletno 30. dné junija in 31. dné decembra vsakega leta po dospelosti.

4. Državi se pridržuje pravica, plačati kadar koli namesto še ne dospelih letnih plačil glavnic, enako znesku glavnične, računèč obresti od obresti, po pet od sto diskontovane vrednosti onih plačil, ki jih je opravljati po določilih odstavka 3. polletno.

Ako se država odloči to glavnicu plačati, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi zaznamovali o državnih zadolžnicah enake vrste.

5. Izplačavši odkupščino pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, tudi vozil in gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov, ako le ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilom državne uprave.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dné, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz napravne glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zálogov v obsegu, povedanem v §. 12., št. 5.

Ako to dopustilo mine, in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdrži koncesijonar lastni pričuvnega záloga, napravljenega iz lastnih donosov podjetja, in kar bi imel po obračunih tirjati, potèm last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je on sezidal ali pridobil po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojsstvo železnice.

§. 14.

Državna uprava ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna oprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državna uprava pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in sosebno po nadzornikih, ob stroških koncesionarja pošiljanih, — kakorkoli se jim vzhodi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

Ako se napravi délniška družba, iméj komisar, ki ga postavi državna uprava, tudi pravico, kolikorkrat se mu primerno zdi, hoditi v seje upravnega sveta ali drugega zastopa, kateri veljá za načelnístvo družbe, in pa v vélike zборе, ter tam ustavljati vse sklepe in naredbe, ki so nasproti zakonom, dopustflu ali družbenim pravilom, ali pak kvarni javni koristi; toda v takem slučaji je komisarjeva dolžnost, precej si izprostiti razloko trgovinskega ministerstva, katera naj se dá brez odloga ter naj veže družbo.

Za tu ustanovljeno nadzorovanje železniškega podjetja mora koncesionar z ozirom na breme, ki nastane s tem opraviplom, plačevati v državno blagajnico letno poprečno povračilo, katerega visokost ustanoví državna uprava, oziraje se na obseg podjetja.

Koncesionar se odvezuje zaveznosti, izrečenih v §. 89. železničnega obratnega redú z dné 16. novembra 1851. l. (Drž. zak. št. 1. iz l. 1852.) gledé na povračilo večih stroškov, ki bi se nabrali po policijskem ali pripadnínsko-uradnem nadzoru, in gledé dolžnosti, da zastonj nabavlja in vzdržuje uradne mestnosti.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile dolžnosti v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene, pridržuje se državni upravi tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljujoč koncesionarju pravico, zastran izkazne škode zahtevatí vračila pred Našimi sodišči, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričálo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem državno-glavnem in prestolnem mestu dunajskem devetindvajsetega dné meseca julija v letu odrešenja tisoč osem sto devetdesetem in drugim, Našega cesarovanja štiriinštiridesetem.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Stëinbach s. r.

Bacquehem s. r.

160.

Zakon z dné 13. avgusta 1892. l.

o dodatnih proračunih poljedelskega ministerstva za leto 1891. in 1892. vslèd pridobitve gosposčine Nadwórna za državo.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Potrujejo se izpremembe finančnega zakona z dné 22. julija 1891. l. (Drž. zak. št. 104.) in finančnega zakona z dné 22. decembra 1891. l. (Drž. zak. št. 186.), katere se pokažejo iz nastopnih dodatnih proračunov.

Člen II.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu poljedelskemu in Mojemu finančnemu ministru.

V Langbathsee-ji, dné 13. avgusta 1892. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Falkenhayn s. r.

Steinbach s. r.

Dodatni proračun za leto 1891.

XII. Poljedelsko ministerstvo.

Državno gozdovje in gosposčinstvo						
Poglavje	Naslov	Paragraf	Predmet	Rednih	Izrednih	V k u p e
				goldinarjev avstr. v.		
			Založba.			
35	1	2	Državna gosposčina Nadwórna	568.330	1.680	570.010
			V k u p e .	568.330	1.680	570.010
			Potrebščina.			
29	1	2	Državna gosposčina Nadwórna	501.260	501.260
		3 a)	Kupščina za prevzete zaloge in od- kupščina za naprednine delavske mezde, katere je dal zavod za po- sojila na zemljišča pred 1. dném januarja 1892. l.	240.000	240.000
		3 b)	Nakup nepremičnosti in nove stavbe	*) 2.660	2.660
		6	Drugačni izredni stroški	30.780	30.780
			V k u p e .	501.260	273.440	774.700
		7	Kupščina za gosposčino Nadwórna	2.000.000	2.000.000
		8	Prenosnina od kupščine za 2.000.000 gl.	45.250	45.250
			Vsa potrebščina .	501.260	2.318.690	2.819.950

*) Uporabnih do konca marca 1893. l.

Dodatni proračun za leto 1892.

XII. Poljedelsko ministerstvo.

Državno gozdovje in gosposčinstvo						
Poglavje	Naslov	Paragraf	P r e d m e t	Rednih	Izrednih	V k u p e
				goldinarjev avstrijske v.		
			Založba.			
35	1	2	Državna gosposčina Nadworna	566.470	20.000	586.470
			V k u p e .	566.470	20.000	586.470
			Potrebščina.			
29	1	2	Državna gosposčina Nadworna . . .	497.010		497.010
		3	Nakup nepremičnosti in nove stavbe		*) 550	*) 550
		4	Premera, mejničenje in obratna oprava		3.000	3.000
		6	Drugačni izredni stroški		500	500
			V k u p e .	497.010	4.050	501.060

*) Uporabnih do konca marca 1894. l.

161.**Zakon z dné 23. avgusta 1892. l.**

o prodaji nepremičnosti podvložno številko 38. katastralne občine Smíčov.

S pritrditvo obéh zbornic državnega zbora ukazujem také:

I.

Mojemu finančnemu ministru se daje oblast, prodati v zemljiški knjigi katastralne občine Smíčov pod vložno številko 38. vpisano nepremičnost, sestojéčo iz stavbne parcele številka 97. in na nji sezidane hiše popisna številka 38., in pa iz zemljiških parcel številka 98, 99. in 100 katastralne občine Smíčov.

Izkupilo je zaračuniti kot dohodek iz prodaje nepremične državne lastnine.

II.

Ta zakon stopi v moč in veljavo z dném razglasitve.

III.

Izvršitev tega zakona se naroča Mojemu finančnemu ministru.

V Išlu, dné 23. avgusta 1892. l.

Frančišek Jožef s. r.

Taaffe s. r.

Steinbach s. r.

162.

Razglas ministerstev za poljedelstvo in za finance z dné 5. septembra 1892. l.

o dodatnem proračunu melioracijskega zalóga za leto 1892.

Gledé na dodatek k proračunu zneskov, ki dospó iz melioracijskega zalóga (zakon z dné 30. junija 1884. l., Drž. zak. št. 116.) v uporabo leta 1892., sklenili sta obé zbornici državnega zbora, da se dovoljuje ta dodatni proračun v znesku 312.503 gl.

Ta sklep je bil z Najvišim odločilom z dné 22. avgusta t. l. potrjen, kar se s tém razglašá v dodatek k finančnemu zakonu za leto 1892. z dné 22. decembra 1891. l. (Drž. zak. št. 186.).

Falkenhayn s. r.

Steinbach s. r.

163.

Ukaz finančnega ministerstva z dné 8. septembra 1892. l.,

s katerim se prepoveduje po ceni 9 gl. 50 kr. za 100 kilogramov pri solíni Aussee prejemano jedilno sol spečavati zunaj Štajerskega, Koroškega, Kranjskega, Goriškega in Gradiščanskega, Istre, Trsta in Dalmacije.

Pri solini Aussee po tarifni ceni 9 gl. 50 kr. za 100 kilogramov prejemano jedilno sol dovoljeno je spečavati, dokler se drugači ne ukrene, samó na Štajerskem, Koroškem, Kranjskem, Goriškem in Gradiščanskem, v Istri, Trstu in Dalmaciji.

Trgovina s to soljó v druge dežele je prepovedana in kaznovati jo je po §§. 319., 320. in 322. kazenskega zakona o pripadninskih prestopkih.

Ta ukaz zadobi moč in veljavo z dném razglasitve, vendar pak se ne rasteza na jedilno sol, ki je že poprej bila prejeta iz soline Aussee.

Steinbach s. r.

164.

Ukaz finančnega ministerstva z dné 8. septembra 1892. l.

o deloviti izpremembi navodíla, kakó naprej izračuniti alkoholov dobitek iz žganjske drozgalice po nje količini, zgoščenji in zrejenji.

Déloma izpreminjaje v prilogi B k razpisu z dné 10. avgusta 1888. l. (Drž. zak. št. 133.) podano navodilo, kakó naprej izračuniti alkoholov dobitek iz žganjske drozgalice po nje količini, zgoščenji in zrejenji, ukazuje se porazumno s kraljevo-ogerskim finančnim ministerstvom to-le:

Ako sveži drozgalici, ko jo postaviš, primešaš v vrelniku kvas, ki je že dalje časa vrel, n. p. zavrelo drozgalico iz predvrelnika, pridejo také

v svežo drozgalico po stopinji vretja primešanega kvasú veče ali manjše množine alkohola, katere morejo póved saharometrovo znižati. Praviloma ponižuje, kakor je skušnja pokazala, 1 prostorninski odstotek alkohola saharometrovo stopinjo drozgalice za blizu 0·3 do 0·4 stopinje. Ako se na 100 prostórnih delov sveže drozgalice ne primeša več kakor 10 prostórnih delov kvasú, bode imela mešanica vselej dosti menj kakor 1 prostórninski odstotek alkohola in za tó se ne bo treba ozirati na prímes kvasu, ker je pri izračunu alkoholovega dobítka po Habichovih tabelah drobce saharometrovih stopinj okrožiti na cele stopinje.

Ako je pak množina primešanega kvasú veča kakor 10 odstótkov, došli bi do neresničnih podatkov, če bi puščali v nemar alkohol, ki je v drozgalici.

V takih slučajih je torej treba, da se najde ves dobiték alkohola, ovedeti množino alkohola v drozgalici ter jo prišteti tisti množini alkohola, ki se preračuni iz saharometrovih povedi sveže in zavrele zrele drozgalice po Habichovih tabelah in katera je nastala še med vretjem.

Kolikor se torej finančni organi, katerim je za čas, ko se moti pravilni hod priglednega mernika, naročeno stalno pripadninsko uradno nadzorovanje žganjarnice, ne morejo do dobra prepričati, da se sveži drozgalici ni primešala veča kakor zgoraj omejenjena množina kvasú, ravnajo naj se, kadar naprej izračunajo dobiték alkohola, natančno po nastopnih določilih.

Množina alkohola, ki je že v sveži drozgalici, dá se najlaže najti po računu iz navidezne in resnične povedi saharometrove.

Pod navidezno póvedjo saharometrovo je razumeti ono póved saharometra, ki se ové naravnost v čisto precejene drozgalici, pod resnično povedjo pa tisto, katero dobiš, ako iz odmerjene prostórnine čisto precejene sveže drozgalice alkohol preženeš s hlapljenjem, potem z dolivanjem vode zopet napraviš prvotno prostórnino drozgalice in jo na to preiščeš s saharometrom. Če zaznamujemo s:

S navidezno saharometrovo poved čisto precejene drozgalice,

s resnično saharometrovo poved čisto precejene drozgalice, nadalje z

d gostost vodenega alkohola, ki ima v 100 prostórnih delih ravno toliko absolutnega alkohola, kolikor ga je v 100 prostórnih delih čiste precejene drozgalice, tedaj je:

$$d = \frac{1020 + S - 7s}{1020 - 3(S + s)}$$

Ko se iz té formule najde vrednost za *d*, gré se ž njo v priloženo tabelo, katera podaje gostosti raznih mešanic vode in alkohola in pa tem gostostim ustrezajoče množine alkohola v prostórninskih odstótkih, ter se iz té tabele posname množina alkohola, ustrezajoča preračunjeni gostosti *d*. Ta množina alkohola je potem tudi tista, ki je bila v preiskani drozgalici, nanašajoč se na 14° Réaumurjevih, ker je ravno 14° Réaumurjevih normalna toplina za saharometrove póvedi in je tudi iz tega preračunjena vrednost *d* zastran tega veljavna za 14° Réaumurjevih. Treba je torej še najdeno alkoholovo množino po navadnih alkoholométerskih redukcijskih tabelah tabela I., od katerih je priložen izpisek, zmanjšati na normalno temperaturo za alkohol, to je na 12° Réaumurjevih, da se najde resnična alkoholovitost drozgalice.

Ko se je takó našla alkoholovitost sveže drozgalice, preračunite je še tudi med vretjem narejeno alkoholovo množino po Habichovih tabelah. Za to je treba že prej ovedene navidezne saharometrove povedi sveže drozgalice, in pa navidezne saharometrove povedi zrele drozgalice po dokončanem vretji, torej saharometrove povedi, naravnost določene v čisto precejene zreli drozgalici. Razložek med navidezno saharometrovo povedjo sveže in zrele drozgalice podaje zrejenje ali z vretjem izgubljene saharometerske odstótko. Z navidezno saharometrovo povedjo (*S*) na eni strani in sè zrejenjem na drugi strani se išče, kakor je povedano v §. 20. izvršitvenega predpisa, v Habichovih tabelah in iž njih se posname množina alkohola, kar je nastalo med vretjem. Ako se ti množini prišteje še alkoholova prej preračunjena množina, kar je bilo že v sveži drozgalici, najde se naposled skupni dobiték alkohola za 100 prostórnih delov (hektolitrov) drozgalice. Ako tako najdeno število pomnožiš z množino drozgalice, izraženo v hektolitrih, in ako še produkt deliš sè 100, najdeš dobiték v hektoliterskih stopinjah čistega alkohola.

Steinbach s. r.

Priloga A.

Priloga B.

Priloga B.**Izpisek iz tabele I.**

(Priloga C k izvršitvenemu predpisu, Ukazn. št. 33. iz l. 1888.)

za redukcijo navidezne špiritove moči pri 14° R. na resnično špiritovo moč pri 12° R.

Toplina po Réaumurji	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	resnična špiritova moč za zgorenjo navidezno špiritovo moč									
14	0·8	1·8	2·8	3·7	4·7	5·7	6·7	7·7	8·7	9·6

165.**Ukaz ministerstev za finance in
trgovino z dné 9. septembra
1892. l.,**

da se po 31. dné decembra 1892. l. ne bodo pri
colnih plačilih vzprejemali tozemski sreberni novci
konvencijske vrednote.

Na podstavi člena XIV. colnega zakona z dné
25. maja 1882. l. (Drž. zak. št. 47.) se porazumno
s kraljevo-ogerskimi ministerstvi ukazuje, da se
bodo v spisku B pod II. omenjeni sreberni domači
novci konvencijske vrednote, navedenem v §. 3.

ministerstvenega ukaza z dné 27. decembra 1878. l.
(Drž. zak. št. 142.) in priloženem temu ukazu,
in to:

1. kos za 2 goldinarja,
2. " " 1 golninar,
3. " " 20 krajcarjev novega kova,
4. " " 20 " starega " ,
5. " " 10 " "
6. " " 5 " "
7. " " 3 " "
8. kronski tolar,
9. $\frac{1}{2}$ kronskega tolarja,
10. $\frac{1}{4}$ " "

smeli pri colnih plačilih vzprejemati in dajati po
c. k. colnih blagajnicah samó do konca decembra
1892. l.

Bacquehem s. r.**Steinbach s. r.**

